

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/887/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512212710
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7512212710.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu E. J. I. s.r.o., D., N. X, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanému N. Q., nar. X.X.M., bytom A. M., o zaplatenie 1.319,20 € istiny s prísl., o odvolaní Združenia na ochranu občana spotrebiteľa H., IČO: 42 176 778, N., R.. Q. X, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Stropkov, Nám. SNP 7 proti uzneseniu 17C 145/2013-93 z 10.6.2014 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa uznesením odmietol odpor proti platobnému rozkazu Okresného súdu Košice - okolie 12Ro 1510/2012-29 zo 7.9.2012, podaný vedľajším účastníkom na strane žalovaného Združením na ochranu občana spotrebiteľa H..

Uznesenie odôvodnil tým, že platobný rozkaz 12Ro 1510/2012-29 zo 7.9.2012 bol doručený právnomu zástupcovi žalobcu dňa 14.9.2012 a žalovanému 13.9.2012, z ktorých ani jeden odpor proti tomuto platobnému rozkazu, ani odvolanie proti výroku o trovách konania, nepodal. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa H. dňa 13.9.2012 oznámilo súdu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného. Ešte stále v konaní Ro boli dňa 3.10.2012 vydané procesné poučenia o právach a povinnostiach a spolu s platobným rozkazom boli doručené aj vedľajšiemu účastníkovi dňa 31.10.2012. Vedľajší účastník podal dňa 5.11.2012 odpor proti platobnému rozkazu, v ktorom okrem iného vzniesol námietku premlčania. Súd po preskúmaní veci vychádzajúc z ust. § 172, § 174 ods. 1 - 3, § 93 ods. 1 - 3 O.s.p. dospel k záveru, že oprávnenou osobou na podanie odporu proti platobnému rozkazu je iba žalovaný, čo je zrejmé z výkladu ust. § 174 ods. 2 O.s.p. Ustanovenie § 93 ods. 3 O.s.p., pokiaľ ide o účinky vzniku vedľajšieho účastníctva treba vykladať tak, že účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho obsah a účel a takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie. To však neplatí pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje v tzv. skrátenom konaní. Ak teda združenie oznámilo súdu prvého stupňa, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na podporu účastníka N. Q., nenastali urobením tohto úkonu účinky vzniku jeho vedľajšieho účastníctva a nebol tu procesne relevantný dôvod na to, aby mu súd prvého stupňa doručil platobný rozkaz.

Uznesenie napadlo včas podaným odvolaním Združenie na ochranu občana spotrebiteľa H. (ďalej len „odvolateľ“) a žiadalo, aby ho odvolací súd zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zdôraznil súhlas žalovaného s podaným odporom. Bol toho názoru, že nariadením pojednávania vo veci dňa 10.6.2014 došlo k zrušeniu platobného rozkazu ex lege. Odmietnuť odpor vedľajšieho účastníka po tom, čo bolo (v dôsledku akceptácie odporu) nariadené a aj vykonané pojednávanie, je procesne neprípustné. Nariadením pojednávania vo veci a jeho vykonaním súd de iure aj de facto potvrdil zrušenie

platobného rozkazu ex lege a po tomto momente už neprichádza do úvahy rozhodovať o odmietnutí odporu. Poukázal na skutočnosť, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý nemal byť zaradený do registra skráteného konania „Ro“, ale do registra „C“, kde mal sudca vykonať „ex off“ kontrolu neprijateľných zmluvných podmienok. Pri správnom zaradení by nebolo možné hovoriť o skrátenom konaní a spochybňovať účinky vedľajšieho účastníctva. Poukázal pritom na viaceré rozhodnutia krajských súdov v Slovenskej republike. Pokiaľ ide o výrok, ktorým bol zaviazaný nahradiť trovy konania žalobcovi, mal za to, že súd prvého stupňa mal rozhodnúť s použitím § 150 ods. 1 O.s.p., pretože v danom prípade je nespravodlivé, aby ten, kto síce nebol v konaní úspešný, bol povinný nahradiť trovy konania úspešnému účastníkovi. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovacia prax niektorých súdov ohľadom trov odvolacieho konania, z ktorej vyplýva, že je neprimerané a nespravodlivé zaťažovať náhradou trov konania združenie, ktoré v konaní vystupuje na pomoc slabšej strany - spotrebiteľa.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol uznesenie podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako správne potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Citujúc z uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 207/20011, 7 Cdo 135/2013, 2 Cdo 122/2013 poukázal na to, že v tzv. skrátenom (rozkaznom) konaní je vedľajšie účastníctvo z povahy veci vylúčené, preto kým žalovaný nepodá odpor proti platobnému rozkazu, nenastanú účinky vzniku vedľajšieho účastníctva. Iba žalovaný rozhoduje o tom, či mieni v spore pokračovať a je výlučne na jeho vôli, či podá odpor proti platobnému rozkazu. Žalobca s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co 70/2012 mal za to, že lehota vedľajšieho účastníka na podanie opravného prostriedku je limitovaná lehotou účastníka konania a neplynie mu nová lehota na podanie odporu.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a uznesenie potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia a so správnym záverom súdu prvého stupňa, že v danej veci Združenie na ochranu občana spotrebiteľa H., so sídlom v N., IČO: 42 176 778 (ďalej len „združenie“) nie je osobou oprávnenou na podanie odporu proti platobnému rozkazu.

Podľa § 174 ods. 1 O.s.p. platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor s odôvodnením, má účinky právoplatného rozsudku.

Podľa § 174 ods. 2 O.s.p. ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz.

Podľa § 174 ods. 3 písm. c/ O.s.p. súd uznesením odmietne odpor, ktorý bol podaný neoprávnenou osobou.

Platobný rozkaz predstavuje samostatnú formu rozhodnutia, vydaného v skrátenom konaní. Podstata rozhodovania platobným rozkazom spočíva v tom, že ho vydáva súd aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa (žalobcu) a bez vypočutia odporcu (žalovaného) v prípadoch, kedy to zákon umožňuje. V platobnom rozkaze uloží odporcovi povinnosť, aby do 15 dní zaplatil navrhovateľovi uplatnenú peňažnú sumu a trovy konania alebo v tej istej lehote podal opravný prostriedok - odpor s odôvodnením. Odpor proti platobnému rozkazu (odôvodnený) je riadnym opravným prostriedkom proti platobnému rozkazu v tzv. skrátenom konaní. Občiansky súdny poriadok výslovne ustanovuje (§ 174 ods. 2 O.s.p.), že na jeho podanie je legitimovaný odporca (žalovaný). Ustanovenie § 174 ods. 2 O.s.p. nie je možné vykladať extenzívne tak, že okrem odporcu (žalovaného) môže podať odpor aj vedľajší účastník, pretože v zákone nie je výslovne upravená legitimácia vedľajšieho účastníka na podanie odporu, ako je to v prípade odvolania podľa § 201 O.s.p. Ide o významné dispozičné oprávnenie odporcu (žalovaného) napĺňajúce jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania (zásadu dispozičnú). Iba žalovaný rozhoduje o tom, či včasným podaním odôvodneného odporu odstráni platobný rozkaz ako formu rozhodnutia vo veci samej, urobí uplatnený nárok sporným a bude pokračovať v konaní podľa prejednacej zásady a zásady kontradiktórnosti. Ani prípadný súhlas odporcu s podaním odporu proti platobnému rozkazu

vedľajším účastníkom (v tomto konkrétnom prípade žalovaný, ktorému bol platobný rozkaz doručený dňa 13.9.2012, písomne dňa 17.3.2014 „dal súhlas k odporu proti platobnému rozkazu“, zároveň vyjadril ochotu splácať dlh v splátkach) nemôže prekenuť dikciu ustanovenia § 172 O.s.p., podľa ktorého je na podanie odporu subjektívne legitimovaný len odporca.

V prejednávanej veci hlavný účastník - odporca (žalovaný) odpor proti platobnému rozkazu nepodal a procesná úprava právo podať odpor priznáva výslovne len odporcovi (žalovanému), (§ 90 O.s.p.). Navyše inštitút vedľajšieho účastníctva sa môže uplatniť len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie. Pokiaľ súd rozhoduje o návrhu (žalobe) platobným rozkazom v tzv. skrátanom konaní, v ktorom sa platobný rozkaz vydáva spravidla bez vypočutia odporcu (žalovaného), len na základe skutočností uvedených navrhovateľom (žalobcom), a hlavný účastník - žalovaný nevyvíja žiadnu procesnú aktivitu a odpor proti platobnému rozkazu nepodá, vedľajší účastník (berúc do úvahy prejavenu vôľu hlavného účastníka) nemá možnosť (dôvod) „pomoc v spore“ poskytovať. Podľa názoru odvolacieho súdu relevantné argumenty neumožňujú nútiť žalovaného - rešpektujúceho výrok platobného rozkazu pokračovať v konaní v dôsledku intervencie vedľajšieho účastníka, zvlášť za predpokladu, že tento sa s ním vôbec nekontaktoval. Opačný výklad by vážne spochybňoval autonómnosť vôle žalovaného podrobiť sa ďalšiemu súdному konaniu.

Odvolateľ v odvolaní poukázal aj na ochranu spotrebiteľa v práve európskej únie. V súvislosti s týmto argumentom odvolateľa odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v zmysle odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora (tretia komora) vo veci sp. zn. C-470/2012 z 27.2.2014, z platného a účinného primárneho ani sekundárneho práva únie nevyplýva povinnosť členských štátov zabezpečiť ochranu spotrebiteľov v podobe práva združenia na ochranu spotrebiteľov vstupovať do jednotlivých individuálnych sporov, týkajúcich sa spotrebiteľa. Je teda na každom členskom štáte, aby v zmysle zásady procesnej autonómie takéto pravidlá zaviedol pod podmienkou, že tieto nesmú byť menej priaznivé než pravidlá, ktoré upravujú obdobné situácie podľa vnútroštátneho práva, t.j. tzv. zásada ekvivalencie, a súčasne nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právo únie, tzv. zásada efektivity. Súdny dvor EÚ analýzou primárneho a sekundárneho práva dospel k záveru, že právna úprava neumožňujúca vstup združenia na ochranu spotrebiteľa do individuálneho sporu, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, resp. exekučného konania, nie je porušením práva únie z uvedených hľadísk (z hľadiska zásady ekvivalencie a zásady efektivity). Zdôraznil, že hoci právo únie vyžaduje v sporoch, ktoré sa týkajú predajcu, resp. dodávateľa a spotrebiteľa, aktívny postup vnútroštátneho súdu rozhodujúceho v týchto sporoch, ktorý je nezávislý od zmluvných strán, v každom prípade nemožno tvrdiť, že odmietnutie pripustiť vstup združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na podporu spotrebiteľa predstavuje porušenie práva tohto spotrebiteľa na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Z hľadiska posudzovanej veci odvolací súd uzaviera, že ak neumožnenie vstupu združenia na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do konania, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, nepredstavuje podľa Súdneho dvora porušenie práva únie, nemôže byť porušením práva únie ani odmietnutie odporu proti platobnému rozkazu podanému vedľajším účastníkom. Odvolaciemu súdu je známa judikatúra Súdneho dvora EÚ, podľa ktorej je vnútroštátny súd povinný aj bez návrhu skúmať existenciu neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je základom uplatneného nároku a následná povinnosť súdu zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol takou neprijateľnou podmienkou viazaný (napr. rozsudok v spojených veciach sp. zn. C-240/1998 - C 244/1998 z 27.6.2000, sp. zn. C-473/2000 z 21.11.2002, sp. zn. C-429/2005 z 4.10.2007, sp. zn. C-472/2011 z 21.2.2013), keď vylúčenie tejto možnosti súdu skúmať neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve v určitej fáze konania (napr. pred vydaním platobného rozkazu) je v rozpore s právom únie (napr. rozsudok sp. zn. C-618/2010 z 14.6.2012). Na druhej strane pri skúmaní predpokladov aktívneho prístupu vnútroštátnych súdov v konaní, Súdny dvor okrem iného vychádza aj z vyššie uvedenej zásady efektivity, v zmysle ktorej pri skúmaní, či vnútroštátne procesné ustanovenie znemožňuje alebo nadmerne sťažuje uplatňovanie práva únie, sa musí prihliadať na postavenie tohto ustanovenia v celom konaní, na priebeh konania, resp. jeho osobitosti na rôznych stupňoch vnútroštátnych súdov a z tohto hľadiska v prípade potreby vziať do úvahy zásady, ktoré sú základom vnútroštátneho súdneho systému, akými sú právo na obhajobu, právna istota a riadny priebeh konania (rozsudok C-470/2012 z 27.2.2014).

Súčasne však Súdny dvor v inom rozhodnutí zdôraznil, že dodržiavanie zásady efektivity nemôže viesť k takému výkladu, ktorý by od vnútroštátneho súdu vyžadoval nahradiť celkovú pasivitu dotknutého spotrebiteľa v konaní (rozsudok C-40/2008 z 6.10.2009), t.j. k takému výkladu, podľa ktorého by pasivitu spotrebiteľa bolo nutné nahradiť právom združenia na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka vstúpiť do konania a realizovať procesné úkony v prospech spotrebiteľa. Ochrana práv spotrebiteľa pri rozhodovaní o návrhu na vydanie platobného rozkazu je zabezpečená ust. § 172 ods. 9 O.s.p., podľa ktorého ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, súd nevydá platobný rozkaz, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky a zároveň aj procesnou úpravou doručovania platobného rozkazu do vlastných rúk spotrebiteľa ako odporcu, ktorý je v zákonnej lehote oprávnený proti platobnému rozkazu podať odpor. Prípadné nerešpektovanie ust. § 172 ods. 9 O.s.p. súdom nemožno riešiť neprípustným (princípom del'by moci odporujúcim) vytváraním nových procesných pravidiel meniacich zmysel inštitútu vedľajšieho účastníctva. Je vecou zákonodarcu, aby zvážil rozšírenie ochrany spotrebiteľa v skrátenom konaní napr. zavedením inštitútu prieskumu platobného rozkazu v spotrebiteľskej veci obdobne, ako túto možnosť upravuje Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12.12.2006, ktorým sa zavádza konanie o európskom platobnom rozkaze (k uvedenému pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 357/2012 z 30.10.2013).

Súd prvého stupňa v tejto konkrétne riešenej veci rozhodol platobným rozkazom sp. zn. 12Ro 1510/2012-29 dňa 7.9.2012. Proti tomuto platobnému rozkazu žalobca ani žalovaný v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote nepodali odpor. Platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odôvodnený odpor, má účinky právoplatného rozsudku (§ 174 ods. 1 O.s.p.). Ak za takéhoto procesného stavu, súd prvého stupňa nariadil a vykonal pojednávanie, na ktorom uznesením odmietol odpor vedľajšieho účastníka, konal síce nekonformne, ale neporušil žiadne procesné ustanovenie a jeho postupom nedošlo k zrušeniu platobného rozkazu (v tom čase už právoplatného v dôsledku nepodania odporu žalovaným) ex lege.

Odvolateľ nedôvodne tiež namietal proti povinnosti nahradiť trovy konania.

Postavenie vedľajšieho účastníka je charakterizované nielen rovnakými procesnými právami ale aj povinnosťami ako účastníka, na strane ktorého v konaní vystupuje (§ 93 ods. 4 O.s.p.). Právo na náhradu trov konania a povinnosť nahradiť trovy konania sú procesnými právami a povinnosťami a tak, ako v prípade úspechu si vedľajší účastník uplatňuje a má právo na náhradu trov konania, rovnako aj v prípade neúspechu musí znášať povinnosť náhrady trov konania úspešnej procesnej protistrane. Odvolateľ pre procesný neúspech v danej veci musí preto znášať povinnosť náhrady trov konania úspešnému účastníkovi (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Nemožno súdom uloženú povinnosť vedľajšiemu účastníkovi nahradiť trovy konania (ak je na strane neúspešného účastníka), hodnotiť v kontexte zákonných ustanovení o náhrade trov konania, ako neprímerané a nespravodlivé zaťaženie.

Odvolacie námietky odvolateľa uvedené v odvolaní sú neopodstatnené a nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého uznesenia. Postupom súdu vychádzajúcim z platnej procesnej úpravy nebola združeniu odňatá možnosť konať pred súdom. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V odvolacom konaní žalobca, ktorý si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania, síce mal úspech, ale náhrada trov odvolacieho konania mu z dôvodu neúčelnosti priznaná nebola, pretože súd odvolanie žalobcovi doručil len na vedomie a nevyzval ho na vyjadrenie k odvolaniu. Žalobca vo vyjadrení, obsahovo totožnom s jeho vyjadrením k odporu združenia z 18.12.2013, neuviedol žiadne nové a podstatné skutočnosti pre rozhodnutie odvolacieho súdu, len citoval z rozhodnutí iných krajských súdov a Najvyššieho súdu SR (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 150 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.